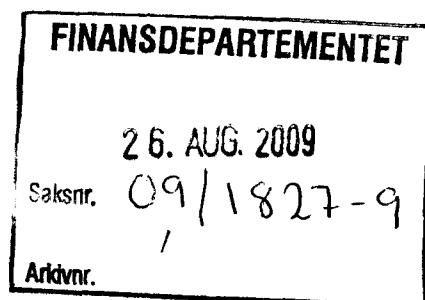

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep

0030 OSLO

Deres referanse
09/1827 SL
MLF/KR

Vår referanse (bes oppgitt ved svar)
09/00932-2 /FUE

Dato
24. august 2009

Høringsuttalelse – elektronisk tilgjengeliggjøring av forhåndutfylte oppgaver

Det vises til høringsbrev av 2. juli 2009 vedrørende forslag til endringer i merverdiavgiftsloven, ligningsloven med videre.

Datatilsynet mener det er positivt at departementet tar initiativ for å klargjøre det rettslige grunnlaget for elektronisk tilgjengeliggjøring av selvangivelsen. Tilsynets kjennskap til problemstillingen kom etter en kontroll som ble gjennomført mot Altinn i 2007. Mangel på rettslig grunnlag for etablert praksis var blant de forhold som ble påpekt.

Datatilsynet registrerer at forslaget legger til rette for elektronisk distribusjon av et økende antall forhåndutfylte skjemaer og at disse ønskes publisert på samme måte som selvangivelsen. Datatilsynet minner om utredningsinstruksens krav om at de personvernmessige konsekvenser skal utredes ved utvikling av nytt regelverk. Tilsynet kan ikke se at det er blitt gjennomført i denne sammenheng.

Etter tilsynets vurdering burde staten ta seg bryet med å innhente et frivillig, informert samtykke fra borgeren. Samtykke er et viktig redskap for å sikre den registrertes rettigheter og gi muligheter til å disiplinere den behandlingsansvarlige i den grad det er nødvendig. Tilsynet tar til etterretning at departementet har valgt en annen trasé, ved å fastsette behandlingsgrunnlaget i lov. Konsekvensene er at den registrertes normale valgfrihet settes til side, hvilket tilsynet bemerker. Prinsippet om samtykke understøttes både av personopplysningsloven og e-forvaltningsforskriften.

Datatilsynet mener at begrepet "Offentlig nettportal" kan være utilsiktet innsnevrende. Et bedre begrep, som også er benyttet i e-forvaltningsforskriften, er "via elektronisk kommunikasjon". Dette begrepet dekker både den eksisterende portalløsningen og eventuelle fremtidige løsninger basert på distribusjon ved hjelp av kvalifiserte elektroniske signaturer.

Datatilsynet ser også med økende bekymring på at det bygges opp store elektroniske "postkontor" hos databehandlere, uten at innholdet i kommunikasjonen er beskyttet, jf. Datatilsynets høringsuttalelse om felles elektronisk tjenesteyting i offentlig sektor. Den statlige aktøren Altinn aggregerer for eksempel store mengder informasjon på vegne av sine oppdragsgivere, uten klare rammer for håndtering og sletting¹.

Til slutt ønsker tilsynet å presisere at utsendelse av forhåndsutfylte skjemaer til folkeregistrert adresse ikke i seg selv kan anses å være et sikkerhetstiltak, slik notatet kan gi inntrykk av. For store deler av befolkningen vil postkassene være ulåst og lett tilgjengelig for uvedkommende. Datatilsynet har i mange tilfeller pekt på behovet for bedre sikkerhet og kvalitet i slike sammenhenger.

Med hilsen

Georg Apenes
direktør

Frank U. Eriksen
overingeniør

Kopi: Fornyings- og Administrasjonsdepartementet, v/Statsforvaltningsavdelingen,
Pb 8004 Dep, 0030 Oslo

Vedlegg: Høringsuttalelse – Felles elektronisk tjenesteyting i offentlig sektor (08/01105-3)

¹ Referanse: Kontroll gjennomført mot Altinn i 2007. Kontrollrapport kan om ønskelig ettersendes.